

KRİPTO VARLIK PİYASASI E-BÜLTENİ

SAYI: 22

13/07/2026 – 20/07/2026

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Büyükdere Caddesi
No.173 1. Levent Plaza
A Blok Kat:4 34394
Levent / İstanbul

+90 212 280 8567
+90 212 280 8589
info@tspb.org.tr
www.tspb.org.tr

Geçtiğimiz hafta Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) haziran ayına ilişkin enflasyon verileri açıklandı. Açıklanan verilere göre tüketici enflasyonu aylık bazda yüzde 0,4 gerilerken, yıllık enflasyon yüzde 3,5 seviyesine düştü. Böylece tüketici enflasyonu aylık bazda Nisan 2020'den bu yana ilk kez gerileme kaydetti. Üretici enflasyonunda da benzer bir görünüm izlendi. ABD Çalışma Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0,3 gerileyerek ağustos 2025'ten bu yana ilk aylık düşüşünü kaydetti. ÜFE'deki yıllık artış ise yüzde 5,5 olarak gerçekleşti.

Çin Ulusal İstatistik Bürosu, ikinci çeyreğe ilişkin büyüme verilerini açıkladı. Açıklanan verilere göre ülke ekonomisi, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) bazında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,3 büyüme kaydetti. Böylece büyüme oranı, yüzde 4,5 – 5,0 aralığındaki piyasa beklentisinin altında gerçekleşti.

ABD'de perakende satışlar haziran ayında aylık bazda yüzde 0,2 artarak piyasa beklentilerine paralel gerçekleşti. Böylece perakende satışlar son beş ayın en düşük aylık artışını kaydetti. Artış hızındaki yavaşlamada benzin fiyatlarındaki gerilemenin, benzin istasyonlarının satış gelirlerini aşağı çekmesi etkili olurken, buna rağmen tüketici harcamalarının genel görünümünün dayanıklılığını koruduğu değerlendirildi.

85 milyar ABD Doları (USD) üzerinde fon toplayarak tarihin en büyük halka arzını gerçekleştiren uzay ve havacılık şirketi SpaceX, geçtiğimiz hafta ilk kez halka arz fiyatı olan 135 USD seviyesinin altına geriledi. Şirket hisseleri hafta içerisinde cuma günü 125 USD seviyesinin altını test ederek halka arz sonrası en düşük seviyesini gördü.

ABD Hazine Bakanlığı ve Birleşik Krallık Hazine Bakanlığı, Eylül 2025'te kurulan "Geleceğin Piyasaları için Transatlantik Görev Gücü" kapsamında ortak bir açıklamada bulundu. Açıklamada, tokenize varlıkların sınır ötesi kullanım alanlarının test edilmesine odaklanacak ve özel sektör öncülüğünde faaliyet gösterecek bir çalışma grubu oluşturulmasının değerlendirilmesi tavsiye edildi. Ayrıca ABD'deki finansal kuruluşlar ile İngiltere Merkez Bankası arasında tokenize

varlıklara ilişkin düzenleyici yaklaşımların uyumlaştırılmasına yönelik iş birliğinin geliştirilmesi önerildi.

Ethereum blokzinciri üzerinde geliştirilen ve günümüzde çoklu blokzincir ağı üzerinde faaliyet gösteren merkeziyetsiz borç verme ve alma protokolü Aave, yeni nesil V4 (4. Versiyon) sürümünü Avalanche ağı üzerinde kullanıma açtı.

Japonya'da parlamento, kripto varlıkları "finansal varlık" olarak tanımlayan yasa değişikliğini onayladı. Bu kapsamda kripto varlıklar, daha önce ağırlıklı olarak "Ödeme Hizmetleri Yasası" kapsamında düzenlenirken, yapılan değişiklikle Finansal Araçlar ve Borsa Yasası çerçevesinde finansal varlık olarak yeniden sınıflandırıldı.

ABD merkezli tokenizasyon platformu Ondo Finance, 16 Temmuz 2026 tarihinde yayımladığı blog açıklamasında, Japonya merkezli finansal hizmetler grubu SBI Group ile stratejik bir ortaklık gerçekleştirdiğini duyurdu. Ortaklık kapsamında Japon hisse senetlerinin zincir üzerine taşınması, Ondo'nun tokenlaştırılmış ürünlerinin SBI Group ekosistemi üzerinden dağıtılması ve SBI Group'un JPYSC stabil kripto varlığının zincir üstü mutabakat ve teminat işlemlerinde kullanılması hedefleniyor.

Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. (MKK), 16 Temmuz 2026 tarihinde, Kripto Varlık Merkezi Kayıt Sistemi (KVMKS) kapsamında kripto varlıklara yönelik verileri yayımlamaya başladığını duyurdu. KVHS'ler tarafından KVMKS'ye bildirilen veriler, güncel olarak "MKK Piyasa Verileri" ekranı üzerinden paylaşıyor. Yayımlanan veriler kapsamında 46 adet platform ve 7 adet saklama kuruluşunun MKK ile entegrasyonunu tamamladığı belirtildi. Yatırımcı sayısı açısından bakıldığında yaklaşık 5.6 milyon yatırımcı bulunurken, bakiyeli kripto varlık yatırımcı sayısı ise 3.2 milyon seviyesinde bulunuyor. Ayrıca yatırımcıların çoğunluğunun daha önce sicil numarasına sahip olduğu belirtilirken, KVMKS aracılığıyla yeni sicil numarası alan yatırımcı sayısının açıklama tarihi itibarıyla 797.696 kişi olduğu ifade edildi. Bakiyeli kullanıcılar açısından değerlendirildiğinde, bakiyelerde 1.500 adet farklı kripto varlık bulunurken, bu varlıkların piyasa değerinin ise açıklama tarihi itibarıyla yaklaşık 140,76 milyar TL seviyesinde olduğu belirtildi.

HAFTANIN ÖNE ÇIKAN GELİŞMELERİ (13 TEMMUZ – 20 TEMMUZ)

Küresel piyasalarda haftanın ana gündemini, ABD ile İran arasında tırmanmaya devam eden jeopolitik gerilim oluşturdu. Jeopolitik risklerin enerji arzına ilişkin endişeleri artırmasıyla petrol fiyatları hafta boyunca yükselişini sürdürürken, bu durum enflasyon görünümüne ilişkin kaygıları artırarak piyasalarda risk iştahını baskıladı. Makroekonomik tarafta yatırımcıların odağı, ABD’de açıklanan enflasyon verilerindeydi. Beklentilerin altında gerçekleşen enflasyon verileri, FED’in faiz patikasına ilişkin beklentilerin yeniden şekillenmesine neden olurken, jeopolitik gelişmeler nedeniyle yükselen enerji fiyatlarının enflasyon üzerindeki olası etkileri de yakından takip edildi. Wall Street endekslerinde ikinci çeyrek bilanço sezonu güçlü banka bilançolarıyla başlarken, teknoloji sektöründe satış baskısı öne çıktı. Yarı iletken hisseleri hafta boyunca zayıf performans sergilerken, geçtiğimiz hafta halka arz olan, SK Hynix hisselerinde görülen sert

değer kaybı sektör genelindeki satış baskısını artırdı. Böylece yarı iletken sektörünün genelinde aşağı yönlü hareketliliğin etkili olduğu gözlemlendi. Haftanın dikkat çeken şirket gelişmeleri arasında SpaceX hisse fiyatının halka arz fiyatının aşağısını test etmesi yer aldı. Ayrıca şirketin Starship roketinin 13. test uçuşunun motor arızası nedeniyle son anda iptal edilmesi de yatırımcıların yakından takip ettiği gelişmeler arasında yer aldı. Kripto varlık piyasasında ise yataya yakın, hafif pozitif bir seyir izlendi. Bitcoin ETF’lerinde uzun süredir devam eden net çıkış serisinin sona ermesine rağmen, küresel risk iştahındaki zayıflama kripto varlık piyasasına da yansdı. Hafta içerisinde beklentilerin altında kalan enflasyon verilerinin etkisiyle Bitcoin 65.000 USD seviyesine doğru yükselse de, ABD ile İran arasındaki gerilimin yeniden tırmanmasıyla düşüş eğilimine girdi.

GELECEK HAFTAYA BAKIŞ (20 TEMMUZ–27 TEMMUZ)

Hafta başlangıcı itibarıyla Orta Doğu’da tırmanan jeopolitik gerilimler yakından takip edilirken, Brent petrol fiyatı artan gerilimlerin etkisiyle pazartesi gününe varıl başına 90 ABD doları (USD) seviyesinin üzerinde başladı. Veri akışı bakımından çok yoğun bir takvim bulunmazken, Birleşik Krallık’ta işsizlik ve enflasyon verileri ile Avrupa Merkez Bankası’nın faiz kararı piyasaların odağında olacak. Haftanın ilk işlem gününde Çin borsalarında yukarı yönlü hareketlilik gözlenirken, Güney Kore’de teknoloji ağırlıklı Kospi endeksinde ise aşağı yönlü seyir hakim oldu. Yeni haftaya negatif başlayan Bitcoin, bültenin yazıldığı sırada 64.000 USD seviyesinde, Ethereum ise 1.860 USD seviyesinde işlem görüyor.

Kripto Varlık Takvimi:

- 20.07.2026-LayerZero- Kripto varlık kilit açılışı
- 20.07.2026-Flare Network (FLR)-Staking ödül ağırlığı değişimi
- 23.07.2026-Gram (GRAM)-Kripto varlık kilit açılışı
- 25.07.2026-Avalanche (AVAX)-Kripto varlık kilit açılışı

KRİPTO VARLIĞA DAYALI BORSA YATIRIM FONLARI

Bitcoin: 75 milyon USD

13.07.2026-20.07.2026 tarihleri arasında Bitcoin ETF’lerine 75 milyon USD seviyesinde net giriş gerçekleşti.

Ethereum: 105 milyon USD

13.07.2026-20.07.2026 tarihleri arasında Ethereum ETF’lerine 105 milyon USD seviyesinde net giriş gerçekleşti.

Kaynak: <https://farside.co.uk/> (ABD piyasalarında işlem gören BlackRock, Fidelity, Bitwise, ARK Invest, Franklin, Valkyrie, VanEck, WisdomTree ve Grayscale ETF’lerini kapsamaktadır).

EN ÇOK YÜKSELEN/DÜŞENLER (HAFTALIK)

Tablo 1: En Çok Yükselenler

Proje İsmi	Sembol	Yükseliş Oranı
Talus	US	%76.1↑
Pump.fun	PUMP	%33↑
Pi Network	PI	%13.6↑
Venice Token	VVV	%10.4↑
Injective	INJ	%8.2↑

Tablo 2: En Çok Düşenler

Proje İsmi	Sembol	Düşüş Oranı
DeXe	DEXE	%25.7↓
Worldcoin	WLD	%14.7↓
Midnight	NIGHT	%10.9↓
Gram	GRAM	%10.5↓
Lighter	LIT	%10.4↓

Kaynak: <https://coingecko.com> 20.07.2026 saat 11:00 itibarıyla piyasa değeri açısından ilk 100'de yer alan kripto varlıklar esas alınmıştır.

TÜRKİYE'DEKİ PLATFORMLARIN TOPLAM İŞLEM HACMİ (GÜNLÜK MİLYON USD)

Tablo 3: Türkiye'deki Platformların Toplam İşlem Hacmi

Platform	Hacim	
	13.07.26	20.07.26
Binance TR	136	221
Paribu	90	113
BtcTurk	55	58

13.07.2026 – 20.07.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin verilerden yararlanılmıştır.

13.07.2026 – 20.07.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin veriler esas alınarak yapılan incelemede, Türkiye'de faaliyet gösteren kripto varlık alım satım platformlarının günlük işlem hacimlerinde genel olarak artış yaşandığı gözlemlenmiştir.

Söz konusu dönemde Binance TR platformunun günlük işlem hacmi 136 milyon dolardan 221 milyon dolara yükselerek yaklaşık %62,50

oranında artış göstermiştir. Paribu platformunun günlük işlem hacmi 90 milyon dolardan 113 milyon dolara yükselerek yaklaşık %25,56 oranında artış göstermiştir. BtcTurk platformunun günlük işlem hacmi ise 55 milyon dolardan 58 milyon dolara yükselerek yaklaşık %5,45 oranında artış kaydetmiştir.

Genel görünüm itibarıyla söz konusu üç platformun toplam günlük işlem hacmi, önceki dönem olan 281 milyon dolardan 392 milyon dolara yükselerek yaklaşık %39,50 oranında artmıştır. Türkiye kripto varlık piyasasında incelenen platformlar özelinde toplam işlem hacmindeki yükselişin ağırlıklı olarak Binance TR platformundaki belirgin hacim artışından kaynaklandığı, Paribu platformundaki artışın da bu görünümü desteklediği gözlemlenmiştir. BtcTurk platformunda görülen daha sınırlı hacim artışının ise toplam hacimdeki yükselişe görece daha düşük düzeyde katkı sağladığı değerlendirilmiştir.

GLOBAL PLATFORMLARIN TOPLAM İŞLEM HACMİ (GÜNLÜK MİLYAR USD)

Tablo 4: Global Platformların Toplam İşlem Hacmi

Platform	Hacim		Kayıtlı Genel Merkez
	13.07.26	20.07.26	
Binance	4.63	4.26	Dubai, BAE
OKX	1.04	1.14	Seyşeller
Bybit	0.93	0.87	Dubai, BAE
Coinbase	0.64	0.69	ABD
Upbit	0.53	0.47	Güney Kore

13.07.2026 – 20.07.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap'te yer alan platformlara ilişkin verilerden yararlanılmıştır.

13.07.2026 – 20.07.2026 tarihleri saat 10:00 itibarıyla yalnızca CoinMarketCap üzerinde yer alan platformlara ilişkin veriler esas alınarak yapılan incelemede, küresel ölçekte faaliyet gösteren kripto varlık platformlarının toplam günlük işlem hacminde önceki haftaya göre azalış yaşanırken, platform bazında ise hem artış hem de azalışların görüldüğü gözlemlenmiştir.

Binance platformunun günlük işlem hacmi 4,63 milyar dolardan 4,26 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %7,99 oranında azalmıştır. OKX platformunun günlük işlem hacmi ise 1,04 milyar

dolardan 1,14 milyar dolara yükselerek yaklaşık %9,62 oranında artış kaydetmiştir. Buna karşılık Bybit platformunun günlük işlem hacmi 0,93 milyar dolardan 0,87 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %6,45 oranında azalmıştır. Coinbase platformunun günlük işlem hacmi 0,64 milyar dolardan 0,69 milyar dolara yükselerek yaklaşık %7,81 oranında artarken, Upbit platformunun günlük işlem hacmi 0,53 milyar dolardan 0,47 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %11,32 oranında düşüş göstermiştir.

Genel görünüm itibarıyla incelenen beş platformun toplam günlük işlem hacmi, önceki dönem olan 7,77 milyar dolardan 7,43 milyar dolara gerileyerek yaklaşık %4,38 oranında azalmıştır. Sıralama açısından Binance ilk sıradaki yerini korurken, OKX ikinci, Bybit üçüncü, Coinbase dördüncü ve Upbit beşinci sıradaki konumlarını sürdürmüştür. Toplam işlem hacmindeki düşüşün ağırlıklı olarak Binance platformunda görülen hacim azalışından kaynaklandığı, Bybit ve Upbit platformlarındaki düşüşlerin de bu görünümü desteklediği, OKX ve Coinbase platformlarında görülen hacim artışlarının ise toplam düşüşü kısmen sınırladığı gözlemlenmiştir.

HAFTANIN KONUSU: YÜKSEK FREKANSLI İŞLEMLER (High Frequency Trading- HFT)

Algoritmik işlem türlerinden birisi olarak karşımıza çıkan yüksek frekanslı işlemler (High Frequency Trading-HFT) genel anlamıyla, finansal varlıkların yüksek hızlı bir şekilde alınıp satılmasına olanak tanımak için yüksek hızlı bilgisayarların kullanılması ile gerçekleşen otomatik alım satım işlemleridir. Adından da anlaşılacağı gibi yüksek frekanslı işlemler, yüksek hızdaki emir iletiminden dolayı ilk çıkış yaptıkları zamanlarda dakikalar hatta saniyeler içinde gerçekleşebilirken, günümüzde teknolojinin sunduğu imkanlar doğrultusunda milisaniyeler¹ hatta nanosaniyeler içerisinde gerçekleşebilmektedir. Bu işlemlerin temel stratejisi az sayıda işlem yaparak uzun vadeli bir yatırım stratejisi gerçekleştirmek değil, çok kısa sürede çok fazla işlem gerçekleştirerek küçük

fiyat farklılıklarından kar elde etme stratejisine dayanmaktadır. Bu stratejiler günde binlerce hatta milyonlarca mikro boyuttaki işlemler üzerindeki küçük fiyat farklılıklarından yararlanmaya odaklanırken, tek bir işlem bazında bakıldığında elde edilen kar minimal düzeyde olsa da işlemlerin sayısal fazlalığı ve hızı nedeniyle kümülatif olarak bakıldığında ilgili strateji kapsamında küçük boyutlu işlemler oldukça yüksek miktarda getirilere dönüşebilmektedir. HFT işlemleri, genellikle bireysel yatırımcıların tek başına gerçekleştiremeyeceği büyüklükte ve yoğunlukta işlemleri kapsamaktadır. Çünkü HFT işlemlerinde gerçekleşen işlemler normal bir şekilde insanın hissedebileceği bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşmemektedir.

¹ Milisaniye: Saniyenin binde biri

Göz açıp kapanana kadar geçen süre içerisinde bir HFT algoritması işlemi çoktan gerçekleştirmiş ve yeni işlemlere geçiş yapmış olmaktadır.

Bu algoritmalar tarafından gerçekleştirilen işlemlerde, rekabet genellikle bireysel yatırımcılar tarafında değil, gerçekleşen işlemlere insan hızının yetişememesi nedeniyle yine diğer algoritmalar arasında işlemin kim tarafından en hızlı bir şekilde gerçekleştirilebileceğine dayanmaktadır. Çünkü bir HFT algoritması diğer bir HFT algoritmasına göre daha yavaş çalışıyor ise hızlı çalışan algoritma bu algoritmanın önüne geçecektir ve işlemi gerçekleştirme fırsatını elde etmiş olacaktır.

Algoritmik işlemler kripto varlıklardan önce de hayatımızda yer alırken, özellikle ABD'nin teknoloji borsası olarak adlandırılan NASDAQ'ın elektronik altyapısının gelişmesiyle kademeli olarak gelişmeye başladı. 2000'li yıllarda günümüzdeki HFT yapıları ortaya çıkarken, 2010 yılına gelindiğinde ise HFT işlemlerinin yürütme süresi milisaniye, hatta mikrosaniye² seviyelerine kadar düşmüştü. Sonrasındaki teknolojik gelişmelerin etkisi ile nanosaniye³ düzeyindeki gecikmeler konuşulmaya başlandı. HFT işlemi gerçekleştiren birçok firma piyasa yapıcı olarak faaliyet göstermekte ve piyasaya likidite sağlayarak oynaklığı düşürmeye ve bu kapsamda alışı ve satışı arasındaki makasın daralmasına yardımcı olmaya odaklandığını belirtmektedir. Genel görünümde finansal enstrümanlar ve yeni nesil finansal enstrüman olarak tanımlanan kripto varlıklar için gerçekleştirilen HFT işlemleri aynı çatı altında benzerlik göstermekle birlikte kripto varlıkların transfer edilebilir ve zincir üstü yapıları, 7/24 farklı platformlar nezdinde işlem görüyor olması gibi nedenlerden dolayı bazı ek arbitraj stratejilerine de sahip olabilmektedirler. Ancak algoritmik işlemler işleyiş bakımları açısından "hız odaklı" olmaları gibi parametreleri nedeniyle, genel anlamda aynı başlıklar altında incelenebilmektedir. Kripto varlıklarda da HFT işlemleri arbitraj, piyasa yapıcılığı, emir defteri analizleri gibi stratejiler kapsamında gerçekleştirilebilmektedir.

Kolokasyon Nedir?

HFT işlemlerinde en önemli parametrelerden birisi olan, piyasa katılımcılarının emir iletimi için kullandıkları sunucuların, işlemi gerçekleştirdikleri merkezi borsaların veya kripto

varlık alım satım platformlarının işlem sunucularına fiziksel olarak yakın veri merkezlerinde konumlanmaları işlemleri "kolokasyon" olarak tanımlanmaktadır. Bu yakınlık sayesinde piyasa verilerinin algoritmaya ulaşması ve algoritmanın oluşturduğu emirlerin ilgili borsa veya platforma iletilmesi sırasında geçen süre sunucu yakınlığına göre azaltılarak, diğer HFT algoritmalarına göre daha az gecikme avantajı elde edilmeye çalışılır.

HFT işlemlerinde çok çok küçük zaman farklılıklarından yararlanma, emir sıralamasında öncelik kazanmak açısından önemli olduğundan, kolokasyon HFT işlemlerinde rekabet avantajı sağlayan kritik bir altyapı parametresi olarak kabul edilmektedir. Ancak merkeziyetsiz kripto varlık alım satım platformlarında işlemler merkezi bir sunucu yerine zincir üstü bir şekilde akıllı kontratlar baz alınarak uygulanmadığından geleneksel anlamdaki fiziksel kolokasyon yaklaşımı doğrudan uygulanmaz. Burada ağ altyapısı, doğrulayıcı düğümlere erişim avantajı gibi parametreler geleneksel kolokasyona benzer gecikme avantajları için kullanılabilir. Bu tür stratejiler, işlemin blokzincir ağına daha hızlı yayılmasını dolayısıyla bloklara daha hızlı dahil edilmesini ve işlem sıralamasının daha hızlı gerçekleşmesine olanak tanımaktadır.

HFT Algoritmalarının Genel Olarak İşleyişi:

1.Piyasa Verilerinin Toplanması:

HFT algoritmaları işlem gerçekleştirilecek olan piyasalardan gerçek zamanlı olarak emir defteri, derinlik, fiyat, işlem hacmi gibi işlemin gerçekleşmesine yönelik başlangıçta kurgulanmış oldukları tüm verileri toplar. Buradaki amaç en güncel bilgiyi rakip algoritmalarından daha hızlı bir şekilde elde edebilmektir. Ayrıca son zamanlarda yapay zeka ve makine öğrenimi tekniklerinin giderek gelişmesi ile HFT algoritmaları yalnızca önceden belirlenmiş kurallar doğrultusunda işlem yapan sistemler olmaktan çıkmış olup, toplanan piyasa verilerini analiz ederek kendi işlem stratejilerini sürekli güncelleyebilen bir yapıya evrilmiştir. Bu nedenle piyasa verilerinin analiz öncesinde diğer algoritmalarından hızlı bir şekilde toplanabilmesi ilgili HFT algoritmasına üstünlük tanıyabilmektedir.

² Mikrosaniye: Saniyenin milyonda biri

³ Nanosaniye: Saniyenin milyarda biri

2. Veriler Analiz Edilir:

Fiyat farklılıkları, mevcut enstrümandaki likidite durumu, emir yoğunluğu, fiyat dalgalanmaları ve arbitraj fırsatları gibi toplanan veriler analiz edilir ve HFT algoritması çok kısa vadeli mikro fırsatları analiz eder. Burada önemli parametre hız olduğu için algoritmanın karar alma süreci ne kadar karmaşık olursa, hızı da o kadar yavaşlayacaktır. Dolayısıyla karar alma mekanizmasındaki süreçlerin karmaşık olmaması işlemin daha hızlı olmasına olanak tanır. Ana parametre hız olduğu için klasik yatırımcıların kullandığı teknik analiz yöntemleri genellikle HFT işlemlerinin dışında tutulurken, algoritma içerisinde bazı mikro teknik analiz göstergeleri kullanılabilir.

3. İşlem Sinyalinin Oluşturulması:

Algoritma başlangıç aşamasında tanımlanmış işlem stratejileri kapsamında alım veya satım kararı üretir. Örneğin, arbitraj fırsatının oluşması, emir defterindeki dengesizlikler, likidite koşullarındaki değişiklikler veya alım satım makasının genişlemesi gibi işlemler algoritma için bir sinyal oluşturabilir.

4. Risk Kontrolleri

Bazı ülkelerin düzenleyici otoriteleri tarafından zorunlu tutulabilecek büyüklükler kapsamında pozisyon limitleri, olağan dışı işlem kontrolleri, fiyat limitleri gibi kontroller emir sisteme gönderilmeden önce otomatik olarak algoritma tarafından kontrol edilebilir. Ya da olağan dışı işlemlerin tespiti veya günlük zarar limitinin aşılması gibi durumlarda emirlerin piyasaya gönderimi engellenebilir.

5. Emrin Gönderilmesi

Risk kontrollerini geçen emir, ilgili borsaya veya platforma mümkün olan en düşük gecikme ile iletilir. Burada emri diğer aşamaları geçip en hızlı gönderen HFT algoritması emrin gerçekleşmesi kapsamında işlem önceliğini elde ederek, ilgili işlemi diğer algoritmalarından önce gerçekleştirmiş olur. Bu nedenle aslında HFT işlemlerinde amaç işlemi sadece doğru yapmak değil, aynı zamanda diğer HFT algoritmalarından daha hızlı davranmaktır.

6. Emrin Gerçekleşmesi veya İptali

Algoritma tarafından platforma gönderilen emirler tamamen gerçekleşebileceği gibi kısmen gerçekleşebilir ya da gerçekleşmeden iptal

edilebilir. HFT işlemlerinde emir iptal oranı çok yüksektir. Çünkü birçok emir likiditeyi yönetmek amacıyla kısa süreliğine emir defterinde tutulabilmekte, risk kontrollerini geçemeyebilmekte veya diğer algoritmalara göre daha yavaş kaldığı için iptal edilebilmektedir.

Bazı HFT Stratejileri:

- **Piyasa Yapıcılığı**
- **İstatistiksel Arbitraj**
- **Arbitraj Trading**
- **Emir Defteri Stratejileri**
- **Momentum Stratejileri**
- **İkili İşlemler (Aralarında korelasyon bulunan varlıklar üzerinden getiri elde etme)**

Günümüzde HFT işlemlerinin giderek yaygınlaşmasıyla birlikte finansal piyasalar önemli bir dönüşüm geçirmektedir. Bu kapsamda, HFT öncesi dönem ile HFT'nin yaygın olarak kullanılmaya başlandığı dönem karşılaştırıldığında, işlem hacmi ve işlem yoğunluğu bakımından belirgin farklılıklar ortaya çıkmıştır. İlk aşamada yalnızca önceden tanımlanmış algoritmalar aracılığıyla gerçekleştirilen bu işlemler, günümüzde bulut bilişim, yapay zeka ve makine öğrenimi gibi yeni nesil teknolojilerle desteklenmektedir. Söz konusu teknolojiler, işlem stratejilerinin optimize edilmesine, büyük miktardaki verilerin daha kısa sürede analiz edilmesine ve piyasa koşullarına daha hızlı uyum sağlanmasına katkıda bulunabilmektedir. Günümüzde özellikle kripto varlıklar açısından arbitraj stratejileri yaygın olarak kullanılmakta olup, kripto varlıkların teknik yapısı sayesinde API destekli platformlar üzerinden bu algoritmalar yaygın olarak kullanılabilir.

HFT işlemleri, büyük hacimli emirlerin çok kısa sürelerde gerçekleştirilebilmesine imkan tanırken, piyasaya sürekli alış ve satış emirleri gönderilmesi sayesinde likiditenin artmasına ve alış-satış fiyat farkının daralmasına katkı sağlayabilmektedir. Buna bağlı olarak, normal piyasa koşullarında fiyat oynaklığının azalmasına da yardımcı olabilmektedir. Ancak, HFT algoritmalarının insan müdahalesi olmaksızın milisaniye, hatta mikro ve nanosaniye düzeyinde işlem gerçekleştirmesi, yatırım kararlarının büyük ölçüde otomatik sistemlere bırakılmasına yol açmaktadır.

Ayrıca algoritmaların birbirleriyle yüksek hızda etkileşime girmesi, özellikle olağanüstü piyasa koşullarında ani fiyat hareketlerinin ve kısa süreli volatilite artışlarının ortaya çıkışına neden olduğuna yönelik eleştirilerde bulunabilmektedir. Bu nedenle HFT işlemleri, bir yandan piyasa etkinliğini ve likiditesini artırdığı gerekçesiyle desteklenirken, diğer yandan piyasa istikrarı ve adil rekabet üzerindeki olası etkileri nedeniyle eleştirilere de zaman zaman konu olmaktadır.

Günümüzde kripto varlık piyasalarının işlem hacminin artması, buna paralel olarak algoritmik işlem hacminin de yükselmesine ve HFT işlemlerinin yaygınlaşmasına katkı sağlamıştır. Bununla birlikte, merkezi ve merkeziyetsiz kripto varlık alım satım platformlarının kendilerine özgü teknik altyapıları ve işleyiş mekanizmaları, HFT algoritmalarının uygulanış biçimi ile bu algoritmaların piyasa üzerindeki etkileri yakından takip edilmektedir.

KRİPTO VARLIK PİYASASI E-BÜLTEN

TSPB Adına İmtiyaz Sahibi

Serdar Sürer

Genel Sekreter

Genel Yayın Yönetmeni

Serdar Sürer

Genel Sekreter

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Elif Gönençer

Genel Sekreter Yardımcısı

Editör

Meltem Çağlar Çakmak

Müdür / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Editör Yardımcısı

Utku Deniz

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

İçerik

Azat Bolcal

Müdür Yardımcısı / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Utku Deniz

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Cemre Doğan

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Ecem Baskı

Uzman / Finansal Teknolojiler ve Dijital Dönüşüm Müdürlüğü

Bu yayınıma www.tspb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Bilgi için: kvhs@tspb.org.tr

Kripto Varlık Piyasası E-Bülteni, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistikî değerler, hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Raporda yer alan bilgiler referans gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.

Yasal Uyarı:

Bu bültende yer alan bilgi, değerlendirme ve yorumlar genel nitelikte olup, hiçbir şekilde yatırım tavsiyesi değildir ve yatırım danışmanlığı kapsamında değerlendirilmemelidir. Bülten kapsamındaki görüş, analiz ve veriler yalnızca bilgilendirme amacı taşımakta olup, herhangi bir yatırım aracının alım, satım veya elde tutulmasına yönlendirmemektedir ve öneri niteliğinde değildir. Söz konusu içerikler, yatırımcıların risk ve getiri tercihleri ile mali durumları dikkate alınmadan hazırlanmıştır. Paylaşılan verilerin doğruluğu ve güncelliği konusunda garanti verilmemektedir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yalnızca mevzuatla belirlenen kriterleri sağlayan yatırımcılara, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş şirketlerle imzalanacak Yatırım Danışmanlığı Sözleşmesi çerçevesinde sunulabilir.

© Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, tüm hakları saklıdır.

KAYNAKÇA

<https://coinmarketcap.com/rankings/exchanges/>
<https://cointelegraph.com/news/aave-brings-v4-to-avalanche-laying-groundwork-for-tokenized-asset-lending>
<https://cointelegraph-tr.com/news/us-uk-treasuries-rules-tokenized-finance>
<https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0560>
<https://ondo.finance/blog/ondo-partners-with-sbi-group>
<https://timesofindia.indiatimes.com/technology/tech-news/weeks-after-spacex-record-breaking-ipo-elon-musks-space-company-loses-1-trillion-in-market-value-as-/articleshow/132493852.cms>
<https://tradingeconomics.com/united-states/retail-sales>
<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/kuresel-piyasalar-haftaya-orta-doguda-artan-gerilimlerin-etkisi-altinda-basladi/4003256>
<https://www.bloomberght.com/abd-de-haziran-da-negatif-aylik-enflasyon-3782835>
<https://www.bloomberght.com/cin-ekonomisinde-keskin-dusus-3782918>
<https://www.mkk.com.tr/haberler/turkiye-kripto-varlik-piyasasinin-verileri-mkk-tarafindan-yayimlanmaya-baslandi>
<https://www.reuters.com/legal/government/japan-recognise-cryptocurrency-financial-assets-nhk-says-2026-07-15/>